

éérste plaats omdat zij, die het zouden moeten uitvoeren, het met tegenzin doen; in de tweede plaats omdat zij, ook bij goeden wil, ongeschikt zijn voor zulk werk te midden der praktijk, en in de derde plaats, omdat de patiënten, als zij weten, dat alles wat zij mededeelen, naar de regeeringskantoren gaat, veel zullen verzwijgen; dat er, gelijk *The Daily Mail* zegt, honderdduizenden van „gecamoufleerde” opgaven op de registers zullen komen. En het zal allerm minst in het belang der zieken zijn, als zij door den minister gedwongen tot terughoudendheid tegenover hun arts,

PINKHOF.

## INGEZONDEN.

### TOEKOMSTBEELD, OPGEDRAGEN AAN J. VAN DER MEULEN.

In het dorp Raapveld hebben de beide gevestigde geneesheeren SCHRAPER en HAALMEIER bij onderlinge afspraak besloten, de ziekenfondspatiënten voor het gereedmaken van hun geneesmiddelen te verwijzen naar de apotheek van het naburige provinciestadje Waterburg. In hun eigen apotheek leveren de heeren voortaan slechts de geneesmiddelen voor hun particuliere patiënten af en aangezien zij het betrekkelijk gering aantal overblijvende recepten gemakkelijk zelf kunnen gereed maken, hebben zij hun apothekers-assistenten ontslagen. Naar zij verzekeren, zijn zij aldus bevrijd van veel soesah en gebel, en maken op hun apotheek nog iets meer winst, dan te voren.

Rucphen, 26 Januari 1921.

H. KOCH.

### BUITENLANDSCHE GENEESHEEREN IN INDIË.

Naar aanleiding van het bericht op bladzijde 454 van dit *Tijdschrift* over „een nagmaakte kwakzalver” te Soerabaja heeft het wellicht zijn nut er op te wijzen, dat de regeering bezig is op groote schaal artsen in Indië in te voeren, wier wetenschappelijke waarde niet getoetst wordt en omtrent wier gehalte wij in het duister verkeerden. Buitenlandsche geneeskundigen, die in gouvernementsdienst worden uitgezonden, zijn n.l. vrijgesteld van het toelatings-examen, dat elke buitenlandsche collega na aankomst te Batavia moet afleggen, en zijn na ontslag uit het dikwijls korte dienstverband geheel vrij in de uitoefening van particuliere praktijk. Daar het gouvernement in de laatste maanden het niet geringe aantal van 70 geneeskundigen uit de oostelijk van ons gelegen landen heeft aangenomen, is de kans zeer groot, dat in dit geval het middel erger is dan de kwaal. En, aangezien het wel als vaststaand kan aangenomen worden, dat de regeering, *mits* even goed betalende als particuliere maatschappijen, over een voldoende aantal Nederlandsche artsen zou kunnen beschikken voor den staatsdienst, valt het m.i. zeer te betreuren, dat het Nederlandsche gouvernement in een Nederlandsche kolonie op onbepaalde schaal buitenlanders aanneemt in leidende staatsbetrekkingen. Ook op wetenschappelijk gebied moeten wij in Indië de leiding niet uit handen geven. Zoo ooit de zuinigheid de wijsheid bedriegt, dan geschiedt het in dit geval.

Utrecht, 26 Januari 1921.

P. COOL.

### PRIJSVRAAG DER LANDBOUWONDERLINGE.

Op verzoek van het bestuur der „Landbouwonderlinge”, organisatie tot het onderling dragen van het bedrijfsrisico, aangesloten bij „Centraal Beheer”, hebben ondergeteekenden zich vereenigd tot jury om uitspraak te doen over de antwoorden op de onderstaande prijsvraag, waarvoor genoemd bestuur een prijs van f 500.— beschikbaar heeft gesteld, terwijl het bovendien de verplichting op zich neemt het bekroonde geschrift te doen drukken en op ruime schaal te verspreiden.

Ondergeteekenden verwachten inzending van antwoorden aan het adres van den eerst-ondergeteekende vóór 1 October 1921. De antwoorden behooren onder eenig motto getypt te worden ingezonden en vergezeld te zijn van een verzegelden brief, waarin de naam van den schrijver is opgegeven.

Utrecht,  
Amsterdam,  
Heerde,  
Vlissingen,

27 Januari 1921.

Prof. J. M. BAART DE LA FAILLE,  
\*Nassaustraat 4, Utrecht.  
Dr. P. H. VAN EDEN.  
Prof. R. DE JOSSELIEN DE JONG.  
Prof. J. A. KORTEWEG.  
A. STAVERMAN.

Er wordt gevraagd een praktische en billijke regeling te ontwerpen voor de uitkeering aan verzekerde arbeiders, wanneer tijdelijke of blijvende ongeschiktheid tot arbeid is ontstaan of wel de dood is ingetreden als gevolg van gebeurtenissen, waarbij minder de plotselinge werking van uitwendige invloeden op het lichaam of een bepaalde krachtsinspanning dan wel reeds vooraf bestaande ziekelijke afwijkingen of inwendige krachten als oorzakelijke momenten in aanmerking komen.

In het bijzonder worde die regeling toepasselijk gemaakt op gevallen van lumbago, van ingewandsbreuken, van beenbreuken bij beengezwellen en van hartverlamming.

## GEVAREN VAN DE INSPUITING VAN PITUITRINE.

### I.

Na lezing van het stukje van WESTERBEEK VAN EERTEN, drong zich bij mij opnieuw de gedachte op, evenals dit reeds meermalen gebeurde bij lezing van artikeltjes over „een geval van dit *na* dit of dat,” dat men zich in de geneeskundige wereld al bijna even dikwijls aan lichtvaardige gevolgtrekkingen schuldig maakt, als in de leekenwereld. Het geval, dat de leek, na gebruik van een julapium toevallig hoofdpijn krijsende, deze hoofdpijn toeschrijft aan het julapium, is een doodgewoon verschijnsel, dat iedere arts geregeld overkomt, en waarover hij even geregeld het wijze hoofd schudt, zonder evenwel den patiënt te overtuigen.

Hier verhaalt de schrijver twee gevallen van onaangename gevolgen van pituitrine-inspuiting; het eerste geval, zegt mij, ook na herhaald rustig nadenken der baringsgeschiedenis, niets omtrent den invloed van pituitrine op den ongunstigen afloop, hoogstens dat het middel niet tijdig genoeg is aangewend.

Het tweede geval zegt mij daarom nog minder, omdat mij merkwaardigerwijze, vrijwel precies hetzelfde als WESTERBEEK beschrijft, is overkomen, evenwel met een kraamvrouw, die geen pituitrine noch iets anders had gehad. Ook geen bloeding en eveneens heftige naweën. Ik heb toen voor mijzelf een zwakke poging gedaan dat geval te verklaren door te veronderstellen tractie door de zich buitengewoon sterk verkleinende baarmoeder aan het peritoneum, wellicht na een of andere tijdens de zwangerschap gevormde vergroeiing, ook al omdat hier de pols kleiner wordt en braakneiging komt bij iedere heftige naweë. Waarom WESTERBEEK hier physiologische zoutoplossing gaf, is mij ook niet duidelijk.

Overigens gebruik ik ook veel pituitrine, steeds dit vereerende als een heilzaam middel voor alle partijen, en ik zag nog nimmer het geringste nadeel. Ik ben overigens geen leerling van de Leidsche school.

Woudsend, 30 Januari 1921.

W. H. VAN DER TAK.

### II.

Het stukje van WESTERBEEK VAN EERTEN geeft mij aanleiding nog eens uitdrukkelijk erop te wijzen, hoe lichtvaardig vaak een ongunstige afloop van een geval geweten wordt aan een algemeen erkend en beproefd goed middel. Wanneer wij immers zien, dat schrijver in zijn eerste geval den dood van het kind